

ULUSLARARASI İNSAN HAKLARI GÜNÜ

10 ARALIK 2025

SİVİL TOPLUM KURULUŞUNUN ORTAK BASIN AÇIKLAMASI

PEACEFUL ACTIONS PLATFORMU SOSYAL MEDYA
ÇALIŞMASI

NEFRET SÖYLEMİ KONFERANSI

YEREL VE BÖLGESEL PROGRAMLAR

ORTAK KURULUŞLAR

AVRUPA'NIN FARKLI ÜLKELERİNDEN 19 SİVİL TOPLUM KURULUŞUNUN ORTAK BASIN AÇIKLAMASI :

Bugün, 10 Aralık İnsan Hakları Günü'nde, bizler Avrupa'nın farklı ülkelerinde faaliyet yürüten sivil toplum kuruluşları olarak, Türkiye'de derinleşen insan hakları krizine dair ortak sesimizi duyurmak istiyoruz.

Türkiye'de uzun süredir devam eden hukuksuz uygulamalar, artık münferit vakalardan ibaret değildir; sistematik, yaygın ve kalıcı bir hal almıştır. Hukukun üstünlüğü ilkesinin hiçe sayıldığı, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarının bilinçli şekilde uygulanmadığı, ifade ve örgütlenme özgürlüğünün baskı altına alındığı bir tabloyla karşı karşıyayız.

Milyonlarca kişinin pasif biçimde değil, doğrudan hedef alınarak ihraç edildiği, sivil ölüme itildiği, mal varlıklarına el konulduğu, aileleriyle birlikte yaşamlarının tüm yönleriyle cezalandırıldığı bir süreç yaşanıyor. Uzun tutukluluklar, keyfi gözaltılar, işkence ve kötü muamele iddiaları, kaçırma vakaları ve yargı bağımsızlığının zedelenmesi Türkiye'nin insan hakları sicilini her geçen gün daha da ağırlaştırmaktadır.

Sadece bireyler değil, bütün bir toplum; korku, sessizlik ve denetimsizlik altında nefessiz bırakılmaktadır. Sivil alanın daraltılması, sivil toplum kuruluşlarının kriminalize edilmesi, medya ve akademinin susturulması, toplumsal hafızada onarılmaz yaralar açmıştır.

Bizler bu gidişata karşı sessiz kalamayız.

Avrupa Konseyi, Avrupa Birliği ve AİHM başta olmak üzere uluslararası insan hakları mekanizmalarını, Türkiye'deki ihlalleri daha kararlı ve görünür biçimde gündeme almaya çağırıyoruz. Türkiye yetkililerine ise açıkça şunu söylüyoruz: Adalet, keyfilğe kurban edilemez. AİHM kararlarını uygulamak, uluslararası sözleşmelere uymak, temel haklara saygı göstermek bir tercih değil, yükümlülüktür.

İnsan hakları savunucuları olarak bizler, mağdurların sesi olmaya; hakikat, adalet ve özgürlük mücadelesini kararlılıkla sürdürmeye devam edeceğiz. İnsanlık onurunun ayakta kalabilmesi için, uluslararası dayanışmanın daha güçlü kurulması gerektiğine inanıyoruz.

"10 Aralık sadece bir anma günü değil, aynı zamanda dünyanın hangi yanında olursa olsun insan haklarının hangi noktada olduğunu sorguladığımız, vicdanlarımızla yüzleştiğimiz bir gündür."

Bu vesileyle, Türkiye'de yaşanan hak ihlallerine maruz kalan herkesle dayanışmamızı yineliyor, tüm kurumları daha cesur ve ilkeli bir tutum almaya davet ediyoruz.

@PAPAPlatformu

@4PeacefulAction

@peacefulactions

<https://peacefulactions.org/>

@peacefulactions

PEACEFUL ACTIONS PLATFORMU SOSYAL MEDYA ÇALIŞMASI

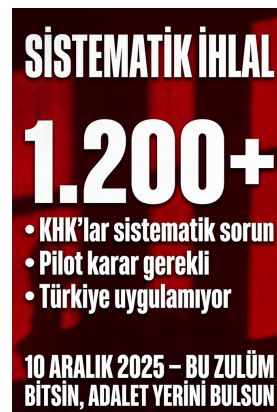
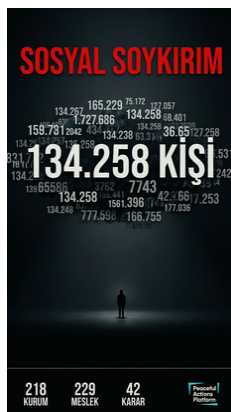
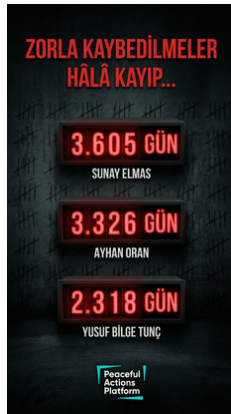
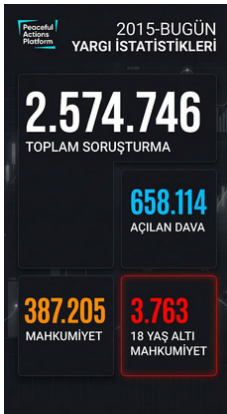
Türkiyede İnsan Olmak

10 Aralık İnsan Hakları Günü kapsamında başlatılan sosyal medya kampanyasında, Türkiye'de yaşanan insan hakları ihlallerine dikkat çekildi. Özellikle Gülen Hareketi mensuplarının karşılaştığı adaletsizlikler, görseller ve istatistiklerle kamuoyunun gündemine taşındı.

Hazırlanan içeriklerde cezaevindeki kadınların durumu, zorla kaybetmeler, ihraçlar ve sosyal dışlanma gibi konular ele alındı. İnfografikler, kullanıcılar tarafından sosyal medyada paylaşılarak farkındalık oluşturdu.

Kampanya için 20'den fazla görsel tasarlandı ve bireysel hikâyeler ve veriler yoluyla insan haklarının korunması gerektiğine dair güçlü bir mesaj verdi.

İHLALLERİN KAPSAMI

SOLIDARITY WITH OTHERS VE AVRUPA'NIN ÖNDE GELEN BİRÇOK ÜNİVERSİTESİ BİRLİKTE BELÇİKA'NIN GENT ÜNİVERSİTESİ'NDE "DİJİTAL ÇAĞDA NEFRET SÖYLEMİ - NEFRETİN YANKILARI: DİJİTAL İLETİŞİM, POPÜLİZM VE NEFRET SÖYLEMİNİN DÜZENLENMESİ" BAŞLIKLİ ULUSLARARASI KONFERANS GERÇEKLEŞTİRİLDİ.

Belçika merkezli insan hakları derneği Solidarity with Others, bugün Avrupa'nın önde gelen birçok üniversite ile birlikte Belçika'nın Gent Üniversitesi'nde "Dijital Çağda Nefret Söylemi – Nefretin Yankıları: Dijital İletişim, Popülizm ve Nefret Söyleminin Düzenlenmesi" başlıklı bir uluslararası konferans gerçekleştirdi.

Gent Üniversitesi'nin ev sahipliği yaptığı uluslararası konferansa Oxford Üniversitesi, Utrecht Üniversitesi, KU Leuven, Sussex Üniversitesi, Londra Üniversitesi, Helsinki Üniversitesi, Milano Üniversitesi dahil olmak üzere 15'ten fazla farklı üniversiteden 30'a yakın akademisyen ve sivil toplum temsilcisi katıldı.

Solidarity with Others'ın yanı sıra konferansın partnerleri arasında Oxford Üniversitesi Bonavero İnsan Hakları Merkezi, Bristol Üniversitesi İnsan Hakları Uygulama Merkezi, Valencia Üniversitesi İnsan Hakları Merkezi, Raoul Wallenberg Enstitüsü (İsveç) ve Gent Üniversitesi İnsan Hakları Merkezi yer aldı.

Konferansta; internet üzerindeki nefret söylemi, temel nedenleri ve gerçek dünyadaki etkileri üzerine odaklanıldı. Sosyal medya platformlarının nefret söyleminin hızla yayılmasına ve normalleşmesine neden olduğu üzerinde duruldu.

Konferansta nefret söylemi ve toplum üzerindeki etkileri üzerine "Çevrimiçi Nefreti Yönetmek: Hukuk, Sorumluluk ve Platform Gücü; Popülizm ve Dijital Kutuplaşma: Çevrimiçi Nefretin Siyaseti; Duygular, Psikoloji ve Nefretin İnsan Deneyimi; Nefret Söylemine İlişkin Küresel ve Karşılaştırmalı Perspektifler; Cinsiyete Dayalı Nefret ve Çevrimiçi Kadın Düşmanlığı: Anlatılar, Hareketler ve Karşı Sesler; Medya, Gazetecilik ve Nefret Anlatısına Karşı Mücadele" başlıklı 6 farklı oturum yapıldı.

Konferansa katılan akademisyenlerin sunumunu yaptıkları akademik makalelerde konferansın ismi verilen (Echoes of Hate: Digital Communication, Populism and the Regulation of Hate Speech) bir kitap haline getirilerek basıldı. Kitapta 15 farklı akademisyenin akademik yazıları yer alıyor.

Konferansta Maria Grzegorzewska Üniversitesi'nden Polonyalı akademisyen Aneta Szarfenberg "Damgalamadan zarar vermeye: Gülen hareketiyle bağlantılı kişilere yönelik nefret söylemi, varsayımları nasıl hukuki-idari kararların temeli haline getiriyor ve gerçek dünyada zarara yol açıyor" başlıklı bir sunum yaptı.

Szarfenberg, Gülen Hareketini hedef alan nefret söylemleri ile ilgili araştırma sürecinde insanların konuyu araştıran akademisyenlerden bile kaçındığını, konuyu araştıranlara canavar gibi bakıldığını, bunun bile bu insanlara yönelik nefret söyleminin boyutunu ve etkisinin gösterdiğine dikkat çekti.

Szarfenberg, Gülen Hareketi üyelerinin yıllarca ülkeye hizmet ettikten sonra bir sabah terörist olarak uyandıklarını belirtti ve araştırma sürecinde söz konusu nefret söylemlerin adeta bir dedikodudan ibaret olduğunu ve defalarca herhangi bir gerçeklikle bağdaşmadığının tespit edildiğini ifade etti.

Hareketi hedef alan nefret söylemlerinin üyeleri bir insan olarak görmediği, yapılan tanımlamaların üyeleri insanlıktan çıkardığı gibi bu yalan yanlış söylemlerin insanların hayatında gerçek yıkıcı etkilere sebep olduğunu vurguladı.

Szarfenberg, 1956 yılında litetarüre giren Nefret Söylemi Piramidi'ne atıfta bulunarak bu piramidin İkinci Dünya Savaşı sırasında Nazi Almanyası'nda yapılan soykırımı, Holocaust'u açıklamada kullanıldığını belirtti ve aynı piramidin Gülen Hareketi'ne yapılanları da açıklamada oldukça kullanışlı olduğunu söyledi.

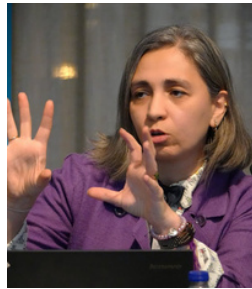
Bu piramidin en tepesinde, 5. adımda "yok etme" (extermination) olduğunu dile getiren araştırmacı Gülen Hareketini hedef alan saldırıları araştırdıklarında uygulananların şu an piramidin 4. adımında olduğunu ifade etti ve toplu soykırımın sadece bir adım gerisinde olduğuna dikkat çekti.

Szarfenberg; Türkiye'de "FETÖ" etiketinin, insanlık dışı söylemlerden yasal ve idari baskıya geçiş kapısı olarak kullanıldığını, hareket ile ilişkilendirmelerin nasıl kanıt olarak kabul edildiğini ve bunun kitlesel ihlallere, "medeni ölüme" ve sınır ötesi zarara yol açtığını dile getirdi.

BATI AVRUPA'DA DÜZENLENEN ETKİNLİKLER

2025 yılı 10 Aralık İnsan Hakları Günü, Batı Avrupa'da farklı şehirlerde düzenlenen etkinlikler gerçekleştirildi. Türkiye'de yaşanan sistematik insan hakları ihlalleri, hukuksuz tutuklamalar ve AİHM kararlarının uygulanmaması gibi konular gündemin odağındaydı. Sürgünde yaşayan gazeteciler, akademisyenler ve insan hakları savunucuları güçlü mesajlar verdi.

FRANSA

ASSEDEL, Strasbourg Noel Pazarı'nda sokak röportajları yaparak insanlara "10 Aralık ne ifade ediyor?" diye sordu. Aynı gün ASSEDEL ofisinde Avrupa Konseyi eski yetkilisi Geneviève Mayer, AİHM kararlarının uygulanma süreçlerini anlattı. İngiltere ve Almanya'da sürgündeki gazeteciler, hak ihlalleri konusunda dijital yayıncılık ve belgesel içeriklerle kamuoyunu bilgilendirmeye devam etti.

LÜKSEMBURG

10 Aralık günü Lüksemburg'da düzenlenen yürüyüşe, "Feel Humanity" platformu öncülüğünde katılım sağlandı. Yüzlerce kişi, cezaevlerinde tutulan anneler ve çocuklar, AİHM kararlarının uygulanmaması ve temel insan hakları ihlallerine dikkat çekmek amacıyla yürüdü.

Yürüyüş sonunda düzenlenen basın açıklamasında şu mesajlar öne çıktı:

"Bebekler cezaevinde, kadınlar sağlık hizmeti alamadan hayatını kaybediyor. AİHM kararları uygulanmıyor. İnsan onuru için sesimizi yükseltiyoruz."

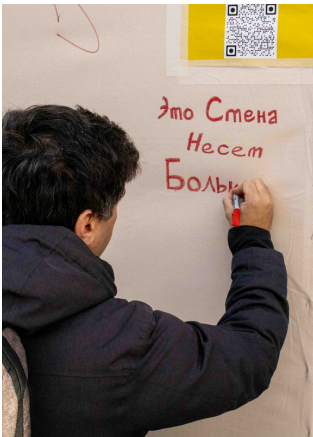
Etkinlik; RTL, Tageblatt ve L'Essentiel gibi önemli Lüksemburg basınında geniş yer buldu.

İNGİLTERE'DE DÜZENLENEN ETKİNLİKLER

İngiltere'de faaliyet gösteren insan hakları kuruluşu Human Rights Solidarity (HRS), 10 Aralık İnsan Hakları Günü kapsamında dikkat çeken bir eyleme imza attı. HRS ekibi, 10 metre uzunluk ve 3 metre yükseklikteki bir tuvalin gerilmesiyle oluşturulan Adalet Duvarı'nı (Justice Wall), Londra'da "Number 10" olarak bilinen Başbakanlık Konutu'nun tam karşısında kurdu. Ahşap bir çerçeve üzerine gerilen bu büyük tuvalde Türkiye ve dünyanın çeşitli bölgelerinde yaşanan hak ihlalleri resmedilerek adalet çağrısı yapıldı.

Etkinlik, sadece Türkiye'deki ihlallerle sınırlı kalmadı. Hong Kong, İran, Eritre, Belarus, Gazze, Gürcistan ve Tanzanya gibi farklı ülkelerde yaşanan baskılar da duvarda çizimlerle temsil edildi. İsveç'ten Edelstam Vakfı, Kanada'dan Raoul Wallenberg Merkezi, ABD'den Hostage Aid Worldwide ve İngiltere merkezli Eritrea Focus gibi uluslararası kuruluşlar açıklamaya destek verdi.

İşçi Partisi milletvekili Afzal Khan da etkinliğe katılarak duvara "Respect all" notunu bıraktı.

Aynı alanda Belucistan'daki hak ihlallerine dikkat çekmek isteyen bir grup da kayıpların fotoğraflarını taşıyarak eyleme destek verdi.

Etkinlikte yapılan ortak basın açıklamasında, HRS Genel Sekreteri Av. Burak Karakuş, 10 Aralık'ın yalnızca bir anma günü değil, insanlık vicdanının ve hukukun sınıandığı bir gün olduğunu vurguladı.

ALMANYA'DA DÜZENLENEN ETKİNLİKLER

Almanya genelinde, 10 Aralık İnsan Hakları Günü dolayısıyla insan hakları ihlallerine dikkat çekmek amacıyla birçok şehirde bilgilendirme ve farkındalık etkinlikleri düzenlendi. Berlin, Köln ve Hamburg başta olmak üzere farklı kentlerde yapılan organizasyonlarda Türkiye'de yaşanan hak ihlalleri ön plana çıkarıldı.

Etkinliklerde özellikle cezaevlerinde yaşanan hak gaspları, adil yargılanma hakkının ihlali, sürgün ve işkenceye dair vakalara dikkat çekildi. Katılımcılar, Türkiye'deki mevcut insan hakları durumunun, Avrupa kamuoyu nezdinde daha görünür kılınması için ortak hareket çağrısında bulundu.

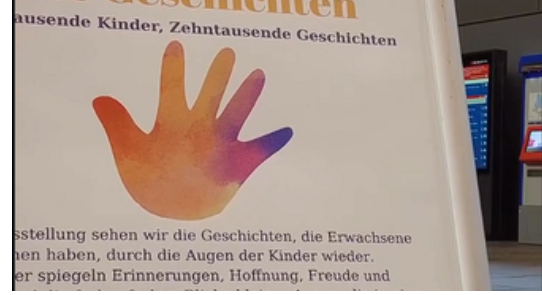

Panellerde, hukuki süreçlerin çöküşü, ifade özgürlüğünün baskı altına alınması ve keyfi tutuklamalara dair tanıklıklar aktarıldı. Sivil toplum temsilcileri, sanatçılar ve hukukçuların konuşmalarıyla zenginleşen etkinliklerde, özellikle OHAL sonrası yaşanan kitlesel mağduriyetler vurgulandı.

Katılımcılara dağıtılan broşür ve infografiklerde, hak ihlallerine dair somut veriler paylaşılırken, sokak standlarında da çeşitli interaktif uygulamalarla insan hakları teması işlendi.

Basel'deki sergi etkinliğinde ise cezaevlerinde hayatını kaybedenlerin portreleri, kişisel hikâyeleri ve şiirler eşliğinde ziyaretçilere sunuldu. Sanatsal anlatımlar, mağduriyetlerin daha geniş kesimlere empatiyle aktarılmasına katkı sağladı.

Justice Uphold tarafından hazırlanan kapsamlı raporlar ve tanıklık videoları aracılığıyla, İsviçre kamuoyunun konuya ilgisi canlı tutuldu. Etkinliklerde yapılan çağrılarda, uluslararası toplumun Türkiye'deki hak ihlallerine karşı sessiz kalmaması gerektiği vurgulandı.

İsviçre merkezli Justice Uphold platformu, 10 Aralık İnsan Hakları Günü kapsamında Zürih ve Basel'de çeşitli etkinlikler düzenleyerek Türkiye'de yaşanan insan hakkı ihlallerine dikkat çekti. Etkinliklerde, hukuki prosedürlerin ihlali, işkence, keyfi tutuklama ve sürgün gibi konular ele alındı.

Zürih'te gerçekleşen panelde, farklı ülkelerden gelen hukukçular ve insan hakları savunucuları söz aldı. Konuşmalarda, Türkiye'deki yargı bağımsızlığı sorunu, cezaevlerindeki hak ihlalleri ve uluslararası hukuk mekanizmalarının bu konuda nasıl devreye girebileceği değerlendirildi.

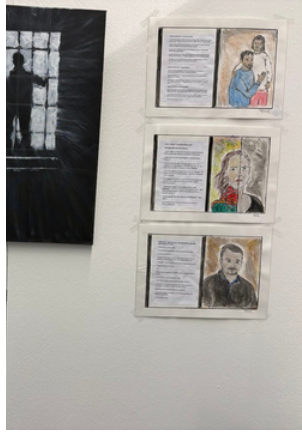
KUZEY AVRUPA'DA DÜZENLENEN ETKİNLİKLER

Her yıl olduğu gibi bu yıl da 10 Aralık Dünya İnsan Hakları Günü, Kuzey Avrupa'da farklı şehirlerde düzenlenen anlamlı etkinliklerle anıldı. Bu çerçevede, insan hakları savunucuları, sivil toplum temsilcileri ve gönüllüler, Türkiye'deki sistematik hak ihlallerine dikkat çekmek amacıyla çok sayıda buluşma, sergi, panel ve film gösterimi organize etti.

İSVEÇ

Göteborg şehrinde gerçekleşen panelde, insan hakları alanında faaliyet yürüten aktivistler, son yıllarda Türkiye'de gazetecilere, kadınlara, akademisyenlere ve dini azınlıklara yönelik artan baskıları değerlendirdi. Katılımcılar, özellikle cezaevlerinde yaşanan ihlaller ve keyfi tutuklamalar hakkında çarpıcı veriler paylaştı. Panelin sonunda uluslararası kamuoyuna duyarlılık çağrısı yapıldı.

NORVEÇ

Norveç'te düzenlenen "Sorgens Atlası" (Hüzün Atlası) isimli sergi, cezaevlerinde hayatını kaybeden veya mağdur edilen kişilerin anısına hazırlandı. Karikatür, şiir ve resimlerden oluşan bu özel seçki, ziyaretçilere Türkiye'de yaşanan insanlık dramlarını çarpıcı bir görsel anlatımla sundu. Sergi boyunca duvara asılan portre çizimlerinin yanında, her bireyin yaşadığı hak ihlali kısa açıklamalarla aktarıldı.

FİNLANDİYA

Finlandiya'nın Helsinki kentinde ise "Zorunlu Göçün Gerçekliği" başlıklı panel ve belgesel gösterimi büyük ilgi gördü. Birçok sivil toplum kuruluşunun katkısıyla düzenlenen etkinlikte, farklı ülkelerden gelen kadınlar yaşadıkları zorunlu göç deneyimlerini paylaşarak hem kişisel tanıklıklarını aktardı hem de ortak mücadeleye dair umut verici mesajlar verdi. Panelin ardından gösterimi yapılan "Metamorphosis" belgeseli, Türkiye'deki baskı ortamında hayatta kalmaya çalışan insanların dönüşüm hikâyesini etkileyici bir anlatımla ortaya koydu.

Stockholm'de düzenlenen bir başka programda ise Birleşmiş Milletler'in Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri (SDG) çerçevesinde Türkiye'deki hak ihlallerine değinildi. Konuşmalar sırasında, özellikle gençlerin ve kadınların yaşadığı ayrımcılık, yargı bağımsızlığının zayıflaması ve ifade özgürlüğünün kısıtlanması vurgulandı. Katılımcılar, dünya genelindeki tüm insan hakları ihlallerine karşı dayanışmanın altını çizdi.

AVRUPA'NIN FARKLI ÜLKELERİNDEN 19 SİVİL TOPLUM KURULUŞU

